

خزینہ اوراق

تاریخ تالیس
۱ مایس سنہ ۱۲۷۲

جمعہ ایرتسی

نومبر
۳

عمومی اعتباریہ فنونہ دائر رسالہ ادبیہ در

آیدہ درت کرہ اولہرق جمعہ ایرتسی کونلری حیقار

اولیور و شمعی او افقر دن ملک جمعیتلری ظهور ایدمک
ظنیه نظر تماشاسندن کندینی ایزموردی .
اشته بو منظره عومیه بر صباخ ابدیتک معری قدر
کسب علویت ایدنجه کوزلم کوریموردیکه دکرده یرده سماءه
افقرده تترمین آیک توج نورانی سی دکل انوار الهیتک مالا مال
مخلوقات اولان هر ذره کائناده حاصل ایتدیک قایلرک هیجانی در .
میاں اعتلا اولان فکرم - بر دها عودت ایتمک اوزره -
نامتاهیلکک ایچنده غائب اولوب کیتکجه چالیشیوردی .
منجذب الهی اولان کوکلم کندینی هرشیدن تخریر ایدرک کافه
موجوداتک متوجه شتایی اولدینی ابدیتک ایچنده حس ایتمک
استیوردی . بر زمانده که بولدیغم نقطهده بر منظره ما فوق
الکائنات دیناسه بجا ایدی . بر زمانده کی مست نشئه بقا اولان
روح نزد کبریاه قدر اعتلا انش ایدی .
سزایی

اجرام سماویه

اجرام سماویه دیه فضای نامتاهیه ده (بوکا کوک یوزنده ده
دیه ییلورز) بالونلر کی اوچوشان ییلدیزره دیرلر . بولره
کره دیدکلری یووارلق اولدقلرینه اشارت ایچون در . کیمده
کوکباتمئی ورمشدرکه - اجسام منوره دن بولندقلری بی برکلمده
خبر وریمور . معلوم عالمیان اولان کونش - ایشته بو
ییلدیزلر دن بریدر . بزه هپسندن بیوک کوریمورسه ده فضای
نامتاهیه ده اوقدر بیوک ییلدیزلر واردرکه شمس انلره نسبتله
بردزه قالور . اوحالده کونشدن نیچون دها بیوک کوریمورلر !

دیده چک بولنورسد! اولره تخصیصاً عرض ایدر زکه - (فضای نامناهی) دنیلان نهایتی اولمیان : بوشلقده کونش کبی کره ارضه یقین اولدقلری ویک چوق اوزاغنده بولندقلری ایچوندن. بو - کره شمس کواکب ثابته کبی - دورینی یایدار اولدینی نقطه ده اجرا ایدر . ترکیبسی (طوردینی برده دور) (۱) اجرام سماویه نیک جزئی مقداری بلا فاصله کونشک اطرافنده طولاشور بوسیرلندن طولایی اولره (کواکب سیاره) دیشلر. معلومدر که سیارته ضیایی کونش وریر . ییلدیزلرک انک چوغنی کندیلرینه حرکتسزلک اسناد ایدن (ثابته لکله توصیف ایدورلرسده شمس ایچون سویلدیکی وجهله - کواکب ثابته نیک جله سی کندی محورلنده دور ایلدکلری تحقیق ایش برر کونش اولدقلرندن بذاتهم ضیادار و برطام احوالی مجهول سیاره لده بو ضیادن حصه داردرلر؛ انجق اولجده - تقید اولدینی وجهله کره ارضه نیک اوزاق بولندقلرندن هنوز ثوابتک برر کونش اولدقلری تعین ایش اولدینی حالده اطرافلرنده سیار اولان دنیلرک احوالندن بی خبرز .

(دنیلر دیشمز - کونشک - بر قایج سطر اشاغیده اسملری ذکر اولنقی اقتضا ایدن: سیارات مشهوره سی میاننده - ساکن اولدیغز کره ارض دخی بولنقی دلالتله سیاراتک جله سی نفس الامرده برر عالم اولدقلری ایچوندن . کواکب ثابته نیک نسبت اولدیمیه جق درجده کوچک اولان سیارات برر عالم ایکن ثوابتک عوالم مذکوره کبی موالد ثلثه نیکه صاحب برر عالم اولوب اولدقلری خازره کلدیمیه جکی کبی بوراده اصلا جای بحث اولدمنز.

(۱) حرکت عمومییه سی حلقده بوراده ایضاحه محل یوقدر

زیرا کوشش کرده: ضیاعش ایمن شدن فصله - خطا ایمنه جگری
 باشد که بر نوع روح حاصیته دخی طایماق مستحیل اولمیه جغدین
 کندیلرینی تعریف ایچون - دکل سیارات حقنده قوللانیدیغیز
 شولسان: بر طاقم فنی تعبیرات عجیبه استعمال ایتسه که
 ینه تمامیه اکلاتمیه جغیز درکاردر. روحی اکلامش دیمک
 اولقغیزه دال اولهرق بزجه امر محالدر. شوقدر وارکه حکمت
 و فن هیئت و هندسه علماسنک بو بایده کی تدقیقات جدیدلرندن
 ذهنگ الدیغی مرتبه بر اجمال حکمی عرضیچون یلروده - بر ذات
 صالیقدر طرفندن مرتب بر مقاله مخصوصه درج ایده جگر .

بر قاج تانیه ایچنده سویلادیگر شیشلری منجملر (مرصاد)
 دیدکلری تعریفی کوچ اولان بر دورین ایله سنه لرجه اوغراشه
 اوغراشه و برینک دیدیکنی اوتیه کی یلان چیقارمغه چالسه
 چالسه اثبات ایتمیش و حالا! اودورین دیوبده بزم یکپوردیگر
 اسمنه جسمنه ملکیزده یک سیرک راست کلدیگر مرصادلره
 - امریقالیر بیکلرجه لیراز صرف ایدرک بر حاله کتورمشلر درکه -
 کره ارض اوزرنده کوزلرمز دلالتیه کوچ حال کوره ییلدیگر
 شیشلر قدر: فضای نامشاهی ده نجه بیک دنیارک احوالنه واقف
 اولمقده و ممالک مقمنه اندن کبر و قلامقده در. بر دورینه بیکلرجه
 لیراز صرفی بر دنبیره مبالغه کی بر سوز کی کلورسده امریقاد
 بر قاج سنه در اوتوز بیک لیرا صرف اولمیدینی حاله حالا
 برایکی سنه که عملیانه محتاج اولان بر مرصاد جدید واسطه سیله
 یقینده ده سائر معلومات استحصال ایدیله جکی مقرر در .

کواکب ثابتینی تمیز ایدن برده ضیای دائمیسیدر زیرا
 کواکب سیاره نیک ضیالری دها پارلاق ایتسه کندیلرینه مخصوص

اولان ادوار منتظمه‌ای ایمانجه بعضاً تزايد و بعضاً تناقص عارض اولور .

کواکب ثابتہ او قدر چوقدر که مجملہ مکعبود (تقسیم) ایلند لریله دکل یوز بو قدر جمعیت؛ بیکارجه جاعات تشکل ایتسه مقدارینی بیلک یتسه میسر اولمید جقدر .

سیاره‌لر؛ اولکی وقتلرده - حالا تقویم لریمزده مشاهده اینجکه اولدیغیز عطارد زهره ارض مریخ مشتری زحل ودها بر قاج مشهورلری اولدیغی کبی بوندن اون بش یکرمی سنه اول انقش یتشی انجیق تجاوز ایتدیرلش ایکن کشفیات جدیدہ اقتضاسنجه نظر لریمزده شمعی اوچوزی بولمدر ترقیات صنایع قوتیله بو مقدار دخی بر طرفدن ارتدجینی درکاردر .

قویروقلی ییلدیزلر

بونلرده سیاره‌در - فقط کواکب سائرہ کبی دائماً کورنمزلر چونکده کوچک و ضیالری از حرکاتلری کواکب سائرہ کبی (قطع ناقص شکلنده) قواعد عمومیه تابع اولدیغندن کره ارضه یا قلاشدقلری وقتلرده ضیالری و جسامت مخصوصه‌دری تزايد ایدر . (۲) اوزاقلاشمغه یوز طوتنجه جسملری و ضیالری بالندریج کوچولوب کره ارضدن مشاهده اولنمیه جق قدر چکیلوب کیدرلر . نصلکه ارض اوزرنده بولسان اجسامک مسافدری کوزدن اوزاقلاشدقجه جسملری کوچکلشور .

ذیل

قویروقلی ییلدیزلر حقنده شامت وفلان فلان شیشه علامت کبی گفت وکو تحفلقدن عبارتدر . محمود جلال الدین